Oświadczenie złożone
przez senator Ewę Monikę Kaliszuk
na 56. posiedzeniu Senatu
w dniu 8 kwietnia 2026 r.

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra spraw zagranicznych Radosława Sikorskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się z oświadczeniem w sprawie sytuacji polskich szkół na Litwie, w szczególności w rejonie trockim, gdzie, jak wynika z informacji przekazywanych przez środowiska polskie oraz organizacje społeczne, planowane są reorganizacje sieci szkół mogące prowadzić do likwidacji lub ograniczenia działalności części placówek z polskim językiem nauczania.

Szkoły polskie na Wileńszczyźnie od dziesięcioleci stanowią fundament zachowania języka, kultury i tożsamości polskiej mniejszości narodowej. Ich funkcjonowanie ma znaczenie nie tylko edukacyjne, lecz także społeczne i kulturowe, gdyż są one ważnym elementem życia lokalnych społeczności. Jako senator Rzeczypospolitej Polskiej z województwa warmińsko-mazurskiego pragnę podkreślić, że kwestia zachowania języka i kultury polskiej na terenach pogranicza ma szczególne znaczenie także dla mieszkańców mojego regionu. Historia Warmii i Mazur pokazuje, jak ważną rolę w podtrzymywaniu polskiej tożsamości odgrywały szkoły, język ojczysty oraz instytucje kultury. Dlatego z niepokojem przyjmuję informacje o planach reorganizacji szkół na Litwie, która może doprowadzić do ograniczenia możliwości nauki w języku polskim dla dzieci i młodzieży należących do polskiej mniejszości w tym kraju.

W związku z powyższym zwracam się do pana ministra z prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Które polskie szkoły na Litwie są obecnie objęte planami reorganizacji lub likwidacji?
2. Jakie działania podejmuje Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej w celu ochrony prawa Polaków na Litwie do edukacji w języku ojczystym?
3. Czy kwestia ta była przedmiotem rozmów dyplomatycznych pomiędzy rządami Polski i Litwy, a jeśli tak, to jakie są dotychczasowe rezultaty tych rozmów?

Mam nadzieję, że dialog między naszymi państwami pozwoli znaleźć rozwiązania, które zapewnią dalsze funkcjonowanie polskich szkół i pełne poszanowanie praw mniejszości narodowych, zgodnie z duchem dobrosąsiedzkiej współpracy między Polską a Litwą.

Ewa Monika Kaliszuk
senator RP